

STICHTING KONINGSDAG
EN 4/5 MEI

Opheusden

Het monument is een vingervijzing

In het boek 'Hell's Highway' van George E. Koskimaki (*1922 Michigan †2016) wordt in hoofdstuk 21 de 'Slag om Opheusden' beschreven. Dit zou ieder jaar lesstof moeten zijn in de hoogste klas van het basisonderwijs zodat de jeugd een indruk krijgt van de felle strijd die de 101e Airborne Divisie in Opheusden heeft geleverd. Hiermee wil ik niets afdoen aan de strijd die andere geallieerde troepen in de regio hebben geleverd, maar ik moet mij hier beperken.

Bram Florissen vroeg mij om namens 'Stichting Koningsdag en 4/5 mei Opheusden' iets te schrijven over het monument voor het gemeentehuis in Opheusden, omdat deze drieluik er niet altijd heeft gestaan.

Brigade Piron

De Belgische Brigade Piron kreeg eind jaren zeventig van de toenmalige gemeente Kesteren toestemming om een monument te bouwen. Als journalist was ik bij de onthulling en sprak toen onder anderen met Albert Dooremont en André Herpol. André is tot voor enkele jaren - tot op hoge leeftijd - jaarlijks in Opheusden bij de herdenking te gast geweest. De oorlog vond hij iets vreselijks. In 1979 citeerde ik hem in een landelijk dagblad: "Ik was jong toen ik als vrijwilliger ten oorlog trok en keek bij mijn vertrek naar de toren van de stad, terwijl ik me afvroeg of ik die ooit weer zou zien. Ik vocht niet alleen tegen de Duitsers, maar ik vocht in meerdere mate voor mijn leven."

"We deden toen dingen, waarvan we nu zeggen dat het te gek is, maar je moest gewoon, er was geen andere uitweg. In ons groepje zat een vrolijke jongen, maar die kon de oorlogshel niet aan. Op het laatst zag hij overal Duitsers, of ze er nu waren of niet. Men heeft hem toen af moeten voeren."

Albert Dooremont zei dat de oorlog diepe wonden had nagelaten. "Daarom zullen wij en ons nageslacht ieder jaar terugkomen naar Opheusden om onze gevallen te herdenken. Laat het een teken en vingervijzing zijn, dat zo iets nimmer meer voor mag komen."

Screaming Eagles

Met Bernard Florissen bezocht ik in de tachtiger jaren de herdenking in Normandië. Hij leende mij het boek 'Hell's Highway'. Daardoor gingen de gevechten van de 101e Airborne Divisie voor mij leven. Vooral de heldendaad van sergeant John Boitano, die onder hevig vijandig vuur zijn

kameraad Don Patton, bij wie het been erbij hing, op de rug nam en hem naar de 'Eerst-Hulppost' bracht in de molen van Aalbers. Lees het hoofdstuk alsjeblieft en je zult begrijpen waarom ooit het initiatief is genomen om het door de Amerikanen ook zo gewenste monument links naast het Belgische te bouwen. De linker zuil voor de 'Screaming Eagles' en de middelste voor de Engelsen, Canadezen en omgekomen burgers. De gemeenteraad wilde hiervoor geen geld beschikbaar stellen, dus is de benodigde f 20.000 voor de helft betaald met geld van diverse acties en de andere helft met het geld van twee gulle gevers die ik alleen ken. Het monument is mij dierbaar.

Namens de Stichting,
Ton Keuken

